

Protokoller fra Arbeidsutvalget for marint vern i Nord-Norge

Protokoll fra arbeidsutvalgsmøte for Marin verneplan i Nord-Norge

Møtested: Fylkeshuset i Tromsø, møterom Senja Nord.
Dato: 12. februar
Tid: Klokka 10:00

Tilstede fra AU:

Sveinung Bertnes Råheim, Fylkesmannen i Nordland
Jan Henrik Sandberg, Norges Fiskarlag)
Marit Bærøe, Sjømat Norge
Tom Hanssen, Fiskeridirektoratet region Nord
Tore Hansen, Norges Kystfiskarlag
Anton Hauan, SABIMA/Naturvernforbundet i Tromsø

Til stede:

Elin-Kristine Lund, Fiskarlaget Nord
Mira Bolsøy Aasjord, Fiskeridirektoratet region Nordland
Inge Berg, Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Heidi Gabler, Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Åsmund Andersen, Fylkesmannen i Nordland

Fravær fra AU:

Tor Mikkola, Fjordfiskernes forening (overflyvning)
Representanter fra Bivdi
Steinar Storelv, KS (epost med informasjon havnet i spamfilter)

Referenter:

Åsmund Andersen/Inge Berg

Sveinung Bertnes Råheim innledet møtet med å ønske velkommen og gjennomgå mandatet til arbeidsutvalget (AU). Råheim poengterte at etater/organisasjoner som har et mandat i arbeidsutvalget, men stiller med to deltakere på møtet, bare har en stemme ved eventuell avstemning.

Åsmund Andersen presenterte utredningsområdet for Andfjorden marine verneområde. Området er innenfor områdekategori *Transekt kyst-hav* der verneverdiene er knyttet mangfoldet av naturtyper, fra innerste fjordarm, ut til storhavet utenfor kontinentalsokkelen. Siden transektområdene i marin verneplan for det meste er store, åpne, sjøområder med god vannutskifting er verneverdien knyttet til sjøbunn og organismesamfunnet som lever på den. Det er foreslått 4 referanseområder for forskning på påvirkning fra bunnfiskeredskaper. Det er også foreslått å avsette referanseområde for overvåking av regional vannkvalitet i kyststrømmen. De viktigste brukerinteressene i området er knyttet til fiskeri, forsvar og akvakultur.

I møtet oppsto det usikkerhet om hva et marint vern i Andfjorden vil omfatte av de marine elementene. I lys av Miljødirektoratets tilrådninger i 2018 er fylkesmennene kommet frem til at et marint vern vil ha sin geografiske avgrensning knyttet til overflate, vannsøyle og sjøbunn, men at formålet med vernet vil bli knyttet til sjøbunnen. Dersom det er aktuelt med områder for regional vannkvalitet vil disse avgrensede arealene i tillegg få et verneformål knyttet til vannsøylen.

Andersen gjennomgikk også de innkomne innspillene til oppstartmeldingen. Stort sett var de fleste innspillene positive til vernet, men man ønsker ingen begrensninger. Spesielt ikke for fiskeri og akvakultur.

Deretter la Mira Bolsøy Aasjord og Tom Hansen fram sporingsanalyse og tetthetsplott basert på AIS-data med fokus på de foreslåtte referanseområdene. Dataene er utarbeidet av Fiskeridirektoratet og kystverkets analyseavdeling i Vadsø og man har tatt utgangspunkt i fartøy med fiskefart, dvs mindre enn 4 knop hastighet. Det ble presisert at dataene har mange mulige feilkilder, og at det bare er båter over 15 meter som er pålagt å ha AIS. Men dataene gir likevel et godt bilde på fiskeriaktiviteten gjennom året i utredningsområdet. Analysene kan videreutvikles f.eks med informasjon fra sluttseddel.

Jan Henrik Sandberg kommenterte at vi innser at det nok også vil bli enkelte begrensninger når det gjelder fiskeri. Dette skal imidlertid gjelde innenfor avgrensede referanseområder (i forhold til fiske med trål og snurrevad). Hovedhensikten med disse referanseområdene er nettopp å få økt kunnskap om effekter av fiskeri. Slikt sett er det også nødvendig at referanseområdene er mest mulig urørte. Da må en forsøke å finne fram til områder med liknende sjøbunn som fiskeområdene, men som av ulike grunner (beliggenhet, arrondering, hefter m.m.) ikke er i nevneverdig bruk per i dag. De nye kartleggingene til bl.a. NGU kan bidra til å identifisere slike områder.

Inge Berg orienterte om utredningsprogrammet som er under utarbeidelse. Utredningsprogrammet er en plan for planen. Som utgangspunkt for KU-utredningen brukes foreslått verneforskrift for LoppHAVet marine verneområde. Fylkesmannen skal drøfte utkast til utredningsprogram med AU, referansegruppe for kommuner/ fylkeskommuner, referansegruppe for fiskeri, referansegruppe for naturmangfold og Havforskningsinstituttet. Etter kvalitetssikring hos miljødirektoratet vil forslaget til utredningsprogram bli sendt ut på 6 ukers høring. Det endelige utredningsprogrammet må godkjennes av Miljødirektoratet før vi kan begynne å innhente tilbud fra konsultantselskaper.

Videre ble utredningsprogrammet diskutert. Noen viktige merknader som kom var:

- Er det hensiktsmessig avgrensning av referanseområdene? Kan flere og mindre referanseområder være et alternativ?
- Utredningen mangler vurdering av økosystemtjenester
- At alternativer for utredningen kan i tillegg til å ha akvakulturområder med i verneområdet være å grense dem helt ut av verneplanen, eventuelt også grense ut nye akvaområder i kommuneplan ut i fra verneplanen.
- Utrede om akvakultur inne i verneområdet eventuelt bør være et punkt under unntaksbestemmelsene eller i den spesifiserte dispensasjonsbestemmelsen.

Avslutningsvis ble det konsensus om at AU-gruppen bør ha ca. to uker frist ved internhøring av KU-program.

Protokoll for Arbeidsutvalget for marin verneplan i Nord-Norge

Dato: 19. mai 2022

Sted: Tromsø, fylkeshuset, møterom Sør-Senja.

Tilstede:

Mia Husdal, Statsforvalteren i Nordland
Inge Arne Eriksen, Bivdu (oppnevnt av Sametinget)
Marit Bærøe, Sjømat Norge
Tom Hansen, Fiskeridirektoratet
Steinar Storelv, Kommunens sentralforbund
Norith Eckbo, SABIMA (Teams)
Jan Henrik Sandberg, Norges Fiskarlag (Teams)

Fravær:

Tore Hansen, Norges Kystfiskarlag
Johan Arne Hansen, Fjordfiskeremda (oppnevnt av Sametinget).

Sekretariat:

Heidi Marie Gabler, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Inge Berg, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Åsmund Andersen, Statsforvalteren i Nordland.

Observatører:

Line Kalak, Bivdu
Silje Svendsen, Fiskeridirektoratet region Nordland
Ann-Magnhild Solås, Fiskeridirektoratet region Nord
Mira Bolsøy, Nordland fylkes fiskarlag (Teams)
Christine Riis-Pedersen, SABIMA (Teams)

Sak 1. Velkommen og presentasjon

Statsforvalteren ønsket velkommen. Etter en presentasjonsrunde orienterte Statsforvalteren om bakgrunnen for møtet med Arbeidsutvalget for marin verneplan i Nord-Norge (AU). Statsforvalteren har utarbeidet et utkast til høringsdokument for marin verneplan for Andfjorden. Utkastet vil legges fram for AU for behandling. På møtet skal AU komme til enighet om forslag til utkast til høringsdokumenter som skal oversendes til Miljødirektoratet for godkjenning. Etter godkjenning vil høringen igangsettes. Mia Husdal poengter at enighet om hva som skal på høring ikke binder organisasjonene i forhold til innspill til kommende høring. Det som skal ut på høring bør gi et godt grunnlag for å vurdere hvilke miljøverdier som skal sikres og hvordan dette skal avveies mot andre interesser. Etter høringen vil AU, med bakgrunn i høringsuttalelser fra egne organisasjoner og andre, vurdere Statsforvalterens tilrådning og gi råd om avgrensning og forskrift.

Sak 2. Innkalling og sakliste

Ingen merknader til innkalling og sakliste.

Sak 3. Mandat og sammensetning

Statsforvalteren gikk gjennom AUs mandat og sammensetning. De samiske interesseorganisasjonene Bivdi og Fjordfiskernes forening er lagt ned i etterkant av forrige møte. Bivdi hadde to representanter og Fjordfiskernes forening hadde en representant i arbeidsutvalget. Sametinget var forespurt om å utnevne tre nye samiske representanter, men har bare utnevnt to representanter da Fjordfiskernes forenings representant ikke i sin tid ikke var utnevnt gjennom sametinget. Fjordfiskernes forenings representant utgår derfor av arbeidsutvalget. De to nye samiske representantene representerer henholdsvis Fjordfiskeremda og nyoppstartede Bivdu.

Inge Arne Eriksen ville ha merknadsført at han representerer Bivdu, og ikke Sametinget som han var oppnevnt av. Husdal og Andersen informerte om at Bivdu i denne omgang representerer Sametinget (jf. Utnevnelse av Sametinget), men at vi kan avklare dette før AU-møtet som skal være før det gis tilrådning.

Sak 4. Status for marine verneplaner i Nord-Norge

Statsforvalteren orienterte om statusen for de marine verneplanene i Nord-Norge. Saltstraumen ble vernet i 2013. Innervisten, Nordfjorden i Rødøy, Kaldvåg fjorden og Innhavet, Rossfjordstraumen, Rystraumen, Ytre Karlsøy ble vernet i 2020. Lopp havet ligger hos regjeringen til beslutning, mens Andfjorden er under utredning. Ifølge St. meld. 29 (2020-2021) *Heilskapelig nasjonal plan for bevaring av viktige område for marin natur*, skal det varsles oppstart av verneplaner for Tysfjorden, Indre Porsangerfjord og Tanafjorden innen utgangen av 2024.

Sak 5. Gjennomgang av verneplanprosessen for Andfjorden

Statsforvalteren orienterte om arbeidet med verneplanprosessen så langt.

Sak 6. Gjennomgang og drøfting av forslaget til høringsdokument.

Statsforvalteren gikk gjennom forslag til høringsdokument og verneforskrift. Statsforvalteren orienterte om at det gjenstår litt arbeid med å utforme beskyttelsessoner rundt korallrevet ved Steinavær og bambuskorallskogen innerst i Andfjordbassenget, i påvente av Havforskningsinstituttets kartlegging. Resultatene skal drøftes med fiskeriinteressene før forslag om utforming gjøres.

Inge Arne Eriksen har innspill til utredningene og viser til informasjonsbrev av 27.04.22 til kommuner med sjøsamiske interesser. Brevet omhandler blant annet retten til fiske for sjøsamisk befolkning og kunnskapsgrunnlag for å vurdere virkninger av tiltaket. Disse forholdene må vurderes ved utarbeidelse av kunnskapsgrunnlaget og ved selve utformingen av høringsforslaget. Dette påpekes som mangel i konsekvensutredningen og i forslag til høringsdokumentet. Line Kalak var kritisk til konsekvensutredningens bruk av sametingets tilskuddsordning for å dokumentere det samiske næringsgrunnlaget i utredningsområdet. Det ble avtalt å følge opp innspillet med eget møte mellom Statsforvalteren, Bivdu og Sametinget.

Inge Berg redegjør for møtene med kommunene og deres tilbakemelding. Kort oppsummert:

- Harstad kommune er i positiv til marin verneplan og støtter Senja kommune sitt forslag om å ut Selfjorden.
- Senja kommune er fornøyd med at Statsforvalteren heller mot å ta ut Selfjorden. I tillegg kom de med innspill om at grensen burde følge grensen til beskyttelsessonen.
- Andøy kommune ønsker at Statsforvalteren utreder at grensen trekkes lengre ut ifra land på østsiden av Andøya. Dette ble det også bedt om ved et benkeforslag fra Andøy kommunestyre den 09.05.22.

I møtet spilte Sjømat Norge inn et kart med et nytt grenseforlag som er utarbeidet etter signaler fra de berørte kommunene (se vedlegg).

Arbeidsutvalget har en del merknader, men ingen større innvendinger til Statsforvalterens høringsforslag for verneplan for Andfjorden. Arbeidsutvalget mener de ikke kan ta stilling til grensealternativet som ble fremmet av Sjømat Norge da en ikke kjenner virkningene av alternativet. Arbeidsutvalget ba derfor Statsforvalteren om å belyse hva et slikt grensealternativ vil innebære for verneplanen, og at dette presenteres på et nytt møte. I dette møtet skal Arbeidsutvalget ta endelig stilling til om alternativet skal legges ut for høring.

Sak 8 Eventuelt

Ingen saker.

Sak 9 Godkjenning av protokoll

.....
Tom Hansen
(Fiskeridirektoratets
regionkontorer)

.....
Inge Arne Eriksen
(Bivdu)

.....
Marit Bærøe
(Sjømat Norge)

.....
Jan Henrik Sandberg
(Norges Fiskarlag)

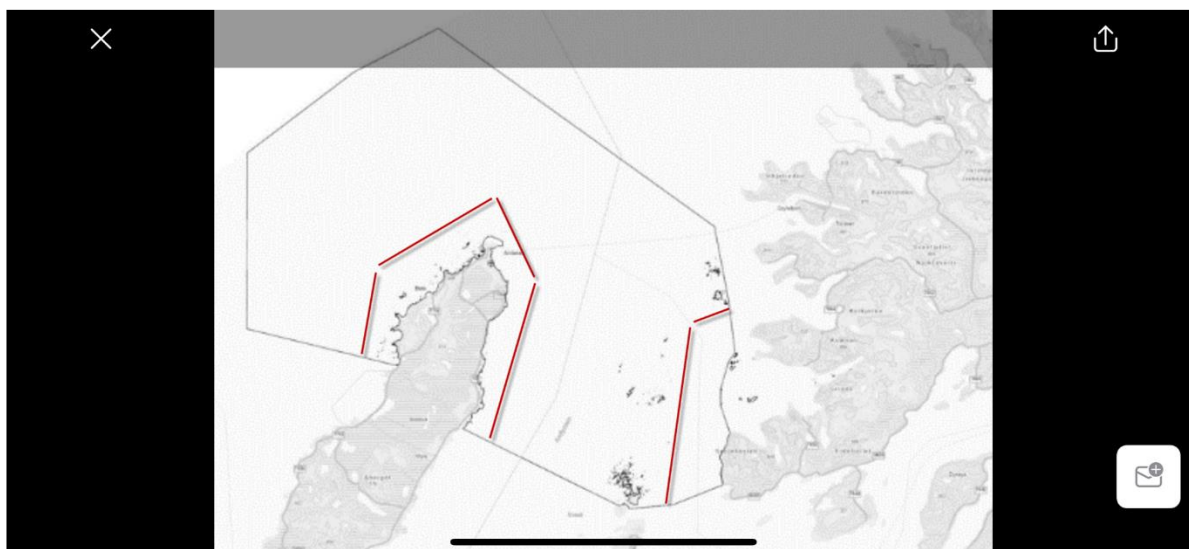
.....
Norith Eckbo
(SABIMA)

.....
Steinar Storelv
(Kommunenes Sentralforbund)

.....
Mia Husdal
(Statsforvalteren i Nordland)

Vedlegg 1. Grensealternativ spilt inn fra Sjømat Norge som er utarbeidet etter signaler fra de berørte kommunene.

Fra: Marit Bærøe <marit.baeroe@sjomatnorge.no>
Sendt: torsdag 19. mai 2022 12:24
Til: Inge Inge <ingeb@statsforvalteren.no>
Emne: Kommunenes forslag

Mia Marit Bærøe
Sjømat Norge
TF: 92042142

Protokoll fra møte i Arbeidsutvalg for marin verneplan i Nord-Norge

18. november 2022

Tilstede:

Stemmeberettiga: Mia Husdal (Statsforvalteren i Nordland), Johan Arne Hansen (lokal samisk representant), Inge Arne Eriksen (Bivdu), Marit Bærøe (Sjømat Norge), Steinar Norheim Storelv (KS), Norith Eckbo (SABIMA), Mira Bolsøy Aasjord (Nordland fylkes fiskarlag), Ann-Magnhild Solås (Fiskeridirektoratet, avd. Nord).

Observatører: Line Kalak (Bivdu), Kine Marie Karlsen (Sjømat Norge), Jan Henrik Sandberg (Norges fiskarlag), Eli Kristine Lund (Norges fiskarlag, avd Nord) + 5 studenter, Silje Svendsen (Fiskeridirektoratet, avd. Nordland), Runa Gudmundsdottir Jonassen (Fiskeridirektoratet, avd. Nordland), Inge Berg (Statsforvalteren i Troms og Finnmark), Heidi Marie Gabler (Statsforvalteren i Troms og Finnmark), Åsmund Andersen (Statsforvalteren i Nordland).

Fraværende: Tore Hansen (Kystfiskarlaget), Tom Hansen (Fiskeridirektoratet, avd. Nord)

Møteleder: Mia Husdal

Presentasjon av tilleggsutredning: Inge Berg

Referent: Åsmund Andersen

Innledning:

Mia Husdal ønsket velkommen til møte i Arbeidsutvalget (AU) for marin verneplan for Nord-Norge. Etter en presentasjonsrunde oppsummerte Husdal at Statsforvalteren på forrige møtet den 19.05.22 hadde presentert et forslag til høringsdokument for verneplanen i Andfjord. Høringsdokumentet omfattet to alternative vernegrenseforslag. I møtet spilte Sjømat Norge inn enda et alternativt grenseforslag utarbeidet etter signaler fra kommunene, der alle kystnære arealer var grenset ut av verneplanen. AU mente beslutningsgrunnlaget for å avgjøre om forslaget også skulle sendes på høring var for tynt. AU bad derfor Statsforvalteren om å belyse virkningene av det innkomne grenseforslaget før en avgjørelse ble tatt. Dette er nå utarbeidet.

Tilleggsutredning:

Inge Berg presenterte Statsforvaltningens vurderinger av det innkomne forslaget. I hovedtrekk vil grensealternativet gjøre det noe enklere å etablere utfyllinger og utbygginger i strandsonen langs Andøyas østside, inkludert landbasert akvakultur. Men verneområdet vil miste sin funksjon som transekt fra grunne områder til dype partier, samt få en tydelig reduksjon av spesielle naturtyper. I tillegg vil forslaget gi negative virkninger for fiskeri og evt. samisk næringsgrunnlag da flere gyte og oppvekstområder, samt fiskefelt, ikke får beskyttelsen som vernet gir.

Kommentarer til tilleggsutredningen:

Sjømat Norge:

Marit Bærøe kommenterer at det er riktig at et vern gir særskilt beskyttelse av sårbare naturtyper, men et område/en art er ikke tapt selv om det ikke vernes. Det vil fortsatt ligge til

grunn en forsvarlig forvaltning av kysten. Så det stemmer ikke at det utenfor verneområder er fres og null beskyttelse av viktige naturverdier. Videre presiserer Bærøe at det innkomne forslaget ikke er Sjømat Norges forslag. Sjømat Norge støtter vernealternativ B. Kommunens forslag er ikke begrunnet utelukkende i mulig fremtidig havbruksaktivitet, men i næring og annen aktivitet generelt. Kommunene ønsker råderett over egne arealer, og at det er viktig at de blir hørt i saken.

SABIMA:

Norith Echbo kommenterer at det hun er uenig i at det ikke er reell fare for tap av arter når det ikke vernes, og minner om at vi er midt inne i en naturkrise. Echbo viser til at det er en grunn for at man i FN diskuterer vern av 30% innen 2030. Vi kan ikke fortsette som før – da mister vi livsgrunnlaget vårt og evnen til å motstå klimaendringer. Echbo viser til at de marine verneområdene i stor grad er papirparker med lite reelt vern. De marine verneområdene havner i IUCN vernekategori 7. Alternativ C er et svært dårlig forslag til verneområde, og noe SABIMA er svært imot.

KS:

Steinar Norheim Storelv innleder med å gi ros for grundig utredning. Storelv viser til at det ble sagt at forslaget fra kommunene kom inn for seint i prosessen, men synes man bør snu på det og si at det var bra at forslaget fra kommunene kom så tidlig i prosessen, med henvisning til verneplanen for LoppHAVet. Storelv mener det har gitt oss mulighet til å utrede forslaget på en ordentlig måte. Storelv mener det er viktig signal i prosessen at man tar med kommunenes forslag i høringa, og at det kan komme reaksjoner dersom det pakkes bort. Storelv sier seg enig med Bærøe om at ikke alt trenger vernes for å tas vare på.

Bivdu:

Inge Arne Eriksen viser til at det henvises til det samiske næringsgrunnlaget, og spør hva man legger i dette. Åsmund Andersen svarer at både Statsforvalteren og konsultentselskapet som laget konsekvensutredningen har lagt til grunn at det samiske næringsgrunnlaget i forbindelse med marin verneplan er ensbetydende med kystnært fiskeri. Eriksen sier at samisk fiskeri også vil være i endring, på samme måte som tradisjonelt fiske.

Eriksen redegjør for at samisk næringsutøvelse har et særlig vern i nasjonal og internasjonal lovgivning. I denne sammenheng innebærer dette et vern av retten til fiske som materielt kulturgrunnlag, samt retten til å delta i beslutningstaking som berører dette fisket.

Eriksen mener at alternativ C er kommet sent inn i verneplanprosessen. I utgangspunktet er viktig å ta det med videre i prosessen for å sikre lokal medvirkning. På den andre sidene kan Eriksen ikke gå god for det faglige i alternativ C, ettersom en gjennom alternativ C ønsker å ta ut de mest produktive naturtypene som f.eks tareskog.

Norges Fiskarlag:

Mira Bolsøy Aasjord og Jan Henrik Sandberg trekker fram at det har vært en god prosess. De er enige i at et vern er positivt for fiskeriene så lenge det ikke stilles strengere krav til fiskeriene enn nå. Aasjord ønsker imidlertid lengre frist for avstemningen sånn at de kan sjekke ut holdningen hos lokallagene.

Fiskeridirektoratet:

Ann-Magnhild Solås trekker også fram at det har vært ryddig verneprosess og gir ros til utredningen. Solås sier at det er vanskelig å ta stilling til avstemningen siden fiskeridirektoratet både er forvaltningsmyndighet og høringsinstans. Hun trekker fram at hensynet til lokaldemokratiet også er en viktig faktor. Solås ønsker også mer tid til å vurdere stemmegivningen.

Statsforvalteren:

Mia Husdal sier at avstemningen ikke omhandler det å pakke bort det innkomne vernealternativet, men å vurdere om forslaget skal gi legitimitet som et realistisk vernealternativ. Det vil stemmes om det innkomne grensealternativet (alternativ C) skal innarbeides i høringsdokumentet på lik linje med alternativ A og B. Statsforvalteren prøver å kjøre en så transparent prosess som mulig. Dersom det blir til at det innkomne utredningsalternativet ikke skal innarbeides i høringsdokumentet, så vil det likevel følge høringen som et vedlegg.

Fristen for avstemningen ble satt til klokka 15:00 samme dag.

Husdal presiseres avslutningsvis at protokoll fra dagens møte sendes på høring med en frist for tilbakemelding. Her svarer bare de som har merknader. Deretter sendes den endelige protokollen ut. Det samme gjøres protokollen fra møtet 19.05.22. Da må alle de stemmeberettigede bekrefte godkjenning av begge protokollene med en epost.

Avstemming:

Avstemningen om grensealternativ C skal innarbeides i høringsdokumentet på lik linje med alternativ A og B. Resultatet ble som følger:

Mia Husdal (Statsforvalteren i Nordland)	Nei
Johan Arne Hansen (Fjordfiskeremda)	Nei
Inge Arne Eriksen (Bivdu)	Nei
Marit Bærøe (Sjømat Norge)	Ja
Steinar Norheim Storelv (KS)	Ja
Norith Eckbo (SABIMA)	Nei
Mira Bolsøy Aasjord (Norges fiskarlag)	Nei
Ann-Magnhild Solås (Fiskeridirektoratet, avd. Nord)	Blank stemme

Fem representanter stemte mot at grensealternativ C skulle innarbeides i høringsdokumentet på lik linje med alternativ A og B. To stemte for at grensealternativ C skulle innarbeides i høringsdokumentet.

Sjømat Norge påpekte at dersom grensealternativ C ikke skal innarbeides i høringsdokumentet må den følge høringen som vedlegg, slik at det kommer tydelig frem at kommunene har gitt et innspill til prosessen, og at dette er håndtert og utredet gjennom en faglig og god demokratisk prosess. KS krevde også at det i høringen må

komme tydelig frem at grensealternativ C var et forslag som de berørte kommuner fremmet og at forslaget følger som vedlegg.

Statsforvalteren kommer ikke til å innarbeide grensealternativ C i høringsdokumentet, men vil sørge for at det i høringsdokumentet kommer tydelig frem at alternativ C var et forslag fremmet av de berørte kommuner og at protokoll og tilleggsutredning følger som egne vedlegg.

.....
Ann-Magnhild Solås
(Fiskeridirektoratets
regionkontorer)

.....
Inge Arne Eriksen
(Bivdu)

.....
Marit Bærøe
(Sjømat Norge)

.....
Mira Bolsøy Aasjord
(Norges Fiskarlag)

.....
Norith Eckbo
(SABIMA)

.....
Steinar Storelv
(Kommunenenes Sentralforbund)

.....
Mia Husdal
(Statsforvalteren i Nordland)

.....
Johan Arne Hansen
(lokal samisk representant)

«Mottakernavn»
«Adresse»
«Postnr» «Poststed»
«Kontakt»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Åsmund Andersen, 75531597

Protokoll for Arbeidsutvalget for marin verneplan i Nord-Norge

Dato: 12.06.2024

Medlemmer tilstede:

Inge Arne Eriksen, Bivdu
Runa Gudmundsdottir Jonassen, Fiskeridirektoratet
Heidi Marie Gabler, Statsforvalteren
Norith Echbo, Sabima
Eli-Kristine Dahl Lund, Norges fiskarlag/Nord fiskarlag
Kine Mari Karlsen, Sjømat Norge

Fraværende medlemmer:

Tore Hansen, Norges Kystfiskarlag
Johan Arne Hansen, samisk representant
KS

Sekretariat:

Inge Berg, Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Åsmund Andersen, Statsforvalteren i Nordland

Observatører:

Ann Magnhild Solaas, Fiskeridirektoratet
Tor-Are Vaskinn, Fiskebåt

Sak 1. Velkommen og presentasjon

Heidi Marie Gabler innledet møtet med å ønske velkommen og orientere om at formålet med møtet var å gå gjennom Statsforvalterens forslag til tilrådning av Andfjorden marine verneområde. Gabler gikk videre gjennom Arbeidsutvalgets mandag og sammensetning. KS har meldt at de ikke stiller på dette møtet. Kystfiskarlaget og en av de samiske representantene var fraværende. Gabler orienterte om at det ville bli skrevet protokoll fra møtet. Protokollen vil bli sendt ut to ganger på epost. Første

gang svarer du bare dersom du har innspill til protokollen. Andre gang må alle medlemmer bekrefte godkjenning av protokollen med å svare på eposten. Dette siden møtet ble arrangert som teamsmøte og det er vanskelig å få organisert at alle får signert protokollen på vanlig måte.

Sak 2. Gjennomgang av prosess og tilrådning

Inge Berg fortalte i korte trekk hva Statsforvalteren har gjort siden forrige møte i Arbeidsutvalget (19.11.2022). Det ble gjennomført høring av verneplanen våren 2023, med tre måneders høringsfrist. I høringsperioden ble det gjennomført blant annet to folkemøter på Senja, et i Harstad og et på Andøya. Det kom totalt inn 33 innspill til høringen. På grunn av fylkestingsbehandling ble det gitt utsatt frist på høringa, og det siste innspillet kom ikke inn før oktober 2023. Gjennom merknadsbehandlingen ble det mer tydelig hvilken aktivitet som Forsvaret og forsvarsindustrien holder på med i Andfjorden. Statsforvalteren fant grunn til å skjerpe inn verneforskriften i forhold hva som skal være tillatt av detoneringer i verneområdet. Det medførte behov for å gjennomføre en ny begrenset høringsrunde. Berg viste til at dette er det siste møtet i verneprosessen før tilrådingen sendes til Miljødirektoratet, noe Berg håper skal skje før sommerferien.

Videre gikk Berg gjennom tilrådingen med fokus på endringene som Statsforvalteren foreslår fra høringsutkastet. De viktigste endringene er:

- Statsforvalteren tilrår et todelt verneområde, der ytre Selfjorden tas ut, mens indre Selfjorden fortsatt er en del av verneplanen.
- Det er gjort justeringer av vernegrensen på rundt havnene på Bleik og Andenes etter innspill fra Andøy kommune.
- Statsforvalteren har flyttet grensen lengre ut utenfor akvakulturanlegget på Kvalnes og det planlagte anlegget i Breivika, sånn at de planlagte avløpsledningene og den mest belastede utslippsresipienten kommer utenfor vernegrensene.
- Referanseområdet for vannovervåking er flyttet fra sone A til referanseområdene for fiske med henholdsvis bunntål og snurrevad (sone D).
- Statsforvalteren tilrår at Forsvarets og forsvarsindustriens detoneringer bare skal foregå i skyte- og øvingsfeltene, og da med unntak for sone A, B, C og D.
- Statsforvalteren tilrår at det gis unntak fra vernebestemmelsene for nye avløpsanlegg inntil 50 pe.
- Statsforvalteren tilrår at det etableres et lokalt verneområdestyre med egen forvalter.

Etter gjennomgangen ble det åpnet for spørsmål til presentasjonen.

Inge Arne Eriksen mente at det burde settes mer restriktive krav om rensing av avløpsanlegg fra land. Eriksen spør om det vil bli satt klar grense for rensing av avløp? Berg svarer at Statsforvalteren har vurdert avløpsregelverket som tilstrekkelig for å ivareta verneområdet i forhold til dette. Nye EU-krav gjør også at det snart vil komme nye skjerpede regler på området. Berg viser til at størrelsen på utslippene fra avløpssektoren i praksis er så små sammenliknet med utslippene fra akvakulturnæringen at det samsvarer dårlig å være for restriktiv i forhold til utslippene fra små avløpsanlegg.

Tor-Are Vaskinn viser til referanseområdene for fiskeri og spør om det er laget en plan for oppfølging av disse eller om det bare er en ny stenging av fiskefelt. Berg svarer at det ikke er laget noen oppfølgingsplan for bruk av områdene, men at dette vil bli konkretisert i en forvaltningsplan.

Vaskinn spør videre om man kommer til å stille krav til opprydding av nedfall fra rakettoppskytingen til Andøya Space? Berg svarer at det ikke vil bli satt krav til dette i verneforskriften, men viser til at

Miljødirektoratet kjører en parallell prosess der Andøya Space må underlegge seg en utslippstillatelse etter forurensningsloven.

Sak 3. Innspill fra medlemmene i Arbeidsutvalget

Hver av medlemmene i Arbeidsutvalget fikk anledning til å komme med innspill til tilrådingen.

Runa Gudmundsdottir Jonassen, Fiskeridirektoratet

- Jonassen viser til at det ikke legges opp til dispensasjonsadgang til opprensning av fiskeredskaper i sone B og C, og mener dette er uheldig. Det vil bli fisket nært sone B og C og fiskeredskaper kan drive inn i områdene.
- Jonassen stiller spørsmål til om hvorfor det er nødvendig med et forbud mot utslipp av lusemidler i verneområdet dersom de ikke påvirker verneverdiene.
- Jonassen viser til at Statsforvalteren har fulgt fiskeridirektoratets innspill om å fjerne «tradisjonell» i punktet i verneforskrift om låssetting, men har isteden spesifisert at låssettingen gjelder artene sild, sei og makrell. Jonassen viser til at naturen er under endring og fiskeriene likeså, og at det derfor burde bare stå «låssetting» uten spesifisering.
- Jonassen viser til Statsforvalterens beskrivelse av fiskeriene på side 10, og foreslår å endre denne da den er delvis feil. Jonassen viser til beskrivelsen i fiskeridirektoratets innspill fra forrige høringsrunde.

Inge Arne Eriksen, Bivdu

- Eriksen viser til at det foreligger uavklarte rettigheter til både fiskeri og laksefiske. Dette gjelder ikke bare samiske interesser, men også lokalbefolkningen generelt. Eriksen mener at dette bør synliggjøres i tilrådingen.
- Eriksen sier at det viktigste i denne saken er at disse rettighetene ikke kan overstyres av plan- og bygningsloven.
- Eriksen mener at økosystemforvaltning i større grad burde vært lagt til grunn for vernet. Eriksen mener det burde vært satt krav til lukkede anlegg i nærheten av verneområdet og er imot å tillate utslipp av lusemidler i verneområdet. Eriksen mener også at verneforskriften er for lite restriktiv overfor forsvarrets og forsvarsindustriens skyte- og øvingsaktivitet i verneområdet.

Eli-Kristine Dahl Lund, Nord fiskarlag

- Lund sier Fiskarlaget i stor grad i slutter seg til fiskeridirektoratets innspill.
- Lund fremhever at Fiskarlaget er fornøyd med prosessen og viser til at de har blitt involvert og hørt på.
- Lund mener det er bra at skyte- og øvingsaktiviteten i verneområdet er blitt innstrammet, og at den godt kunne vært regulert enda mer.
- Lund sier at referanseområdenes funksjon ikke er forenelig med detoneringer, da de skal vise en normalsituasjon.
- Lund mener det må komme fram at Fiskarlaget har klaget på uheldig støy på fiskefeltene fra virksomheten til Andøya Space.
- Lund viser til beskrivelsen av fiskeriene i verneområdet, og mener det må komme tydeligere fram at det pågår et viktig blåkveitefiske sommerstid.
- Ellers fremheves behov for opprydding av fiskeredskaper og nedfall fra Andøya Space sin virksomhet.

Kine Mari Karlsen, Sjømat Norge

Karlsen viser til at det er positivt at det i tilrådingen er tatt hensyn til flere av ønskene til akvakulturnæringen. Karlsen ramser videre opp noen punkter som ønskes bedre spesifisert i tilrådingen:

- I forslaget til forskrift står det at "Verneområdet omfatter overfalte, vannsøylen og sjøbunnen". Det er uklart om restriksjonene inkluderer overflate eller ikke, fordi det er beskrevet på ulike måter i dokumentet. Det anbefales å klargjøre dette tydeligere.
- I forslaget til forskrift står det at " Akvakultur som ikke er i strid med verneformålet". Det er uklart hva som menes med "i strid med verneformålet". Dette bør spesifiseres. Det bør også spesifiseres hva slags oppdrett som kan tillates i verneområdet..
- Karlsen viser til at det i verneforskriften er tatt bort punkter knyttet til akvakultur, og mener man må ta høyde for at det kan komme nye anlegg i verneområdet i framtiden.
- Karlsen viser til at det på side 25 i tilrådingen er ramset opp hvem som støtter de ulike grensealternativene, og ønsker at det kommer fram at Sjømat Norge støtter alternativ B.
- Karlsen sier at Sjømat Norge støtter Fiskeridirektoratets innspill om å tillate utslipp av lusemidler i verneområdet.

Norith Eckbo, Sabima

- Eckbo viser til at det har vært en lang og god prosess.
- Eckbo viser til at tilrådingen innledningsvis skriver at folk flest i liten grad vil merke vernet. Eckbo mener at man ha som utgangspunkt at vernet vil gi positiv effekt på omgivelsene rundt.
- Eckbo sier at Sabima støtter høringsinnspillene til FNF Troms og WWF om at både indre og ytre Selfjorden burde vært inkludert i vernet.
- Eckbo viser til verneformålet om å holde verneverdiene uten større grad av påvirkning er noe vagt. Det burde vært beskrevet tydeligere forventninger om at vernet skal ha positive effekter på verneverdiene.
- Eckbo mener det er viktig at vernebestemmelsene ikke vanskeliggjør restaureringstiltak.
- Eckbo mener arbeidet med forvaltningsplan blir viktig. Det er viktig at det settes effektmål, og at man har en adaptiv forvaltning av verneområdet der det gjøres justeringer underveis.

Sak 4 Godkjenning av protokoll

.....
Runa Gudmundsdottir
Jonassen
(Fiskeridirektoratet)

.....
Inge Arne Eriksen
(Bivdu)

.....
Heidi Marie Gabler
(Statsforvalteren)

.....
Norith Echbo
(Sabima)

.....
Eli-Kristine Lund
(Fiskarlaget Nord)

.....
Kine Marie Karlsen
(Sjømat Norge)